

Solidarność
ZAGŁĘBIA
MIEDZIOWEGO

PISMO ZARZĄDU REGIONU ZAGŁĘBIE MIEDZIOWE NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

DOŚĆ

dyskryminowania
pracowników!

Kongres Finansowo – Emerytalny 2018 Solidarność

W Zamku Topacz pod Wrocławiem odbył się Kongres Finansowo – Emerytalny 2018 Solidarność. Organizatorem kongresu był Financial Solutions, a partnerami byli NSZZ „Soldiarność” Volkswagen Motor Polska, Union Investment, Warta i Akademia Finansów.

W imieniu Solidarności gości powitali Włodzimierz Broda przewodniczący NSZZ „Soldiarność” w Volkswagen Motor Polska oraz Bogdan Orłowski przewodniczący Zarządu Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność”. Podczas spotkania eksperci przybliżyli tematykę: Pracowniczych Programów Emerytalnych i Pracowniczych Planach Kapitałowych oraz zmianach w ustawie o ubezpieczeniach.

Szkolenia

Szkolenie Społeczna Inspekcja Pracy

W dniach 10 – 11 stycznia br. odbyło się szkolenie Społeczna Inspekcja Pracy z udziałem społecznych inspektorów pracy z Energetyki Sp. z o.o. w Lubinie, KGHM Polska Miedź S.A. O/Huta Miedzi Legnica, ZUW Urbex Sp. z o.o. w Lubinie, Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego w Legnicy, Polkowickiej Doliny Recyklingu Sp. z o.o., Taurona O/Legnica i Regionalnego Przedsiębiorstwa Komunalnego Sp. z o.o. w Złotorzy. Zajęcia dotyczyły podstaw prawnych działalności SIP oraz roli związku zawodowego w zakresie ochrony pracy. Odbyły się w siedzibie Regionu w Legnicy. Warsztaty przeprowadził specjalista ds. bhp Paweł Chabiński z Regionu Dolny Śląsk.

Program szkolenia:

1. Wprowadzenie do tematu. Informacje ogólne nt. ochrony pracy w Polsce.
2. Państwowy nadzór nad warunkami pracy.
3. Społeczny nadzór nad warunkami pracy.
4. Zakładowa struktura kontroli nad warunkami pracy.
5. Podstawowe obowiązki pracodawcy i pracownika w zakresie bhp.
6. Społeczna Inspekcja Pracy – podstawy prawne, powołanie, odwołanie, zasady organizacji i uprawnienia.
7. Wypadki w pracy – udział SIP w postępowaniu powypadkowym.
8. Choroby zawodowe.
9. Podstawowe zagadnienia z zakresu prawa pracy.
10. Podsumowanie i ocena szkolenia.

Betlejemskie Światło Pokoju przekazane Soldiarności

W ramach corocznej akcji przekazywania Światła Pokoju legnicy harcerze przyszli z Nim do Zarządu Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność”. W obecności Zarządu Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Soldiarność” światełko odebrał Bogdan Orłowski przewodniczący.

Najaktywniejszy społeczny inspektor pracy

19 grudnia br. Okręgowy Inspektorat Państwowej Inspekcji Pracy zorganizował we Wrocławiu uroczystość podsumowującą działania prewencyjne i promocyjne oraz konkursy prowadzone przez Okręgowy Inspektorat Pracy we Wrocławiu w 2018 r.

Podczas spotkania Paweł Petryszyn i Wiesław Michalski społeczni inspektorzy pracy z KGHM Polska Miedź

S.A. Oddział ZG Rudna w Polkowicach (członkowie Klubu SIP Regionu) oraz Dariusz Jacyno-Onuszkiewicz z KGHM Polska Miedź S.A. Oddział ZG Polkowice-Sieroszewice odebrali wyróżnienia w konkursie Najaktywniejszy Społeczny Inspektor Pracy. Region Zagłębie Miedziowe reprezentował Wojciech Zawadzki Regionalny Koordynator ds. bhp i ZSIP w Volkswagen Motor Polska Sp. z o.o. w Polkowicach.

NSZZ Solidarność przekształcił się w sztab protestacyjno-strajkowy!

Konwent przewodniczących zarządów regionów i sekretariatów branżowych NSZZ „Solidarność” przekształcił się w sztab protestacyjno-strajkowy. W najbliższym czasie poinformuje o swoich działaniach, których celem jest realizacja uchwały Komisji Krajowej z 11 grudnia, w której Związek zawarł listę postulatów.

FOT. MAREK LEWINOWSKI

Jakie zmiany przyniesie rok 2019 pracownikom

W roku 2019 obowiązywać będzie płaca minimalna na poziomie 2250 zł brutto i minimalna stawka godzinowa na poziomie 14,70 zł. Krajowa Administracja Skarbowa wypełni za nas PITa. Nowelizacja kodeksu pracy nie przyniesie rewolucyjnych zmian. Za to nowelizacja ustawy o związkach zawodowych tak. W 2019 roku pierwszych pracowników objemie system Pracowniczych Planów Kapitałowych.

W roku 2019 obowiązywać będzie wyższa w porównaniu do lat ubiegłych płaca minimalna. Wyniesie 2250 zł. Wzrośnie również minimalna stawka godzinowa. Wyniesie 14,70 zł. Dla porównania w 2018 roku płaca minimalna wynosiła 2100 zł. Minimalna stawka godzinowa, o co zabiegała „S”, została wprowadzona 1 stycznia 2017 roku. Celem tej regulacji prawnej było ograniczenie zjawiska nadużywania umów cywilnoprawnych oraz ochrona osób najmniej zarabiających. Stawka wynosiła wówczas 13 zł brutto.

Pieniądże bardziej na konto niż do ręki

Nowelizacja kodeksu pracy jaka nastąpiła w 2018 roku nie przyniesie rewolucyjnych zmian w 2019 roku. Najważniejszą wydaje się dotyczyć przekazywania wynagrodzenia. Do tej pory podstawową formą było przekazywanie gotówki. Od 2019 roku będzie to przelew na konto. Jeśli ktoś będzie chciał otrzymywać pieniądze „do ręki”, będzie musiał złożyć odpowiedni wniosek w formie papierowej lub elektronicznej.

Zmian w urlopach nie będzie

W Internecie krąży wiele informacji o wprowadzeniu zmian w urlopach. Być może dlatego, że nad nowymi rozwiązaniami w zakresie urlopów pracowała Komisja Kodyfikacyjna Prawa Pracy. Jednak uchwalone nowelizacje ustawy Kodeksu pracy nie wprowadzają zmian w zasadach przyznawania i wykorzystywania urlopów. Co za tym idzie, będą przyznawane na dotychczasowych zasadach. Liczba dni urlopu dla poszczególnych pracowników nie uległa zmianie. Zmianie nie uległy również zasady wykorzystania załego urlopu.

Cyfryzacja akt pracowniczych

Od 2019 roku pracodawcy będą mogli prowadzić dokumentację pracowniczą, w tym akta osobowe pracownika, w wersji elektronicznej. Dzięki temu spadną koszty prowadzenia ewidencji w firmach. Ministerstwo Przedsiębiorczości i Technologii twierdzi, że w przypadku największych firm nawet o 200 tys. zł rocznie.

Zmniejszy się również czas przechowywania dokumentacji pracowniczej z 50 do 10 lat. Po upływie 10 lat dokumentacja pracownicza ma trafić do ZUS.

Do 10 stycznia informacja o liczbie członków

Każda organizacja zakładowa do 10 stycznia i do 10 lipca będzie musiała przedstawić pracodawcy informacje o liczbie członków. Jeśli tego nie zrobi utraci prawa jakie ma organizacja reprezentatywna, do czasu przedstawienia pracodawcy informacji. Jest to zmiana, bowiem do tej pory organizacje zakładowe przedstawiały takie informacje raz na kwartał. Nowelizacja ustawy o związkach zawodowych wprowadziła również kilka innych istotnych zmian. Najważniejszą wydaje się być to, że do związków będą mogły należeć wszystkie osoby wykonujące pracę zarobkową niezależnie od tego, czy pracują w oparciu o umowę o pracę, czy, na przykład, umowę zlecenie. Nowelizacja podwyższyła również próg reprezentatywności. Dla organizacji, które są częścią Solidarności próg reprezentatywności na poziomie zakładu wyniesie 8 proc. Więcej na temat nowelizacji w najnowszym Tygodniku Solidarność.

Zmiany w PIT

Krajowa Administracja Skarbowa będzie miała obowiązek wypełnić naszego PITa (na początku PIT 37 i 38). Usługa nazywa się „Twój e-PIT”. Ministerstwo finansów zapowiada, że zostanie uruchomiona 15 lutego 2019 r. W jej ramach fiskus przygotowuje rozliczenie PIT za podatnika. Wypełniony przez KAS PIT warto skontrolować, bowiem urzędnicy mogą nie uwzględnić przysługujących nam ulg, czy przekazać 1 procent dochodu na inną organizację pożytku publicznego niż byśmy chcieli.

Pracownicze Plany Kapitałowe

W 2019 roku pierwszych pracowników objemie też system pracowniczych planów kapitałowych. Będą to zatrudnieni w największych zakładach pracy (zatrudniających powyżej 250 osób). O PPK Tygodnik Solidarność pisał wielokrotnie.

AB Tygodnik Solidarność

Regionalne spotkanie opłatkowe

Ponad stu związkowców uczestniczyło w corocznym spotkaniu opłatkowym. Ludzie Solidarności spotkali się w Restauracji Parkowa w Legnicy. Spotkanie swoją obecnością zaszczylił ksiądz Ryszard Wołowski oraz ksiądz Grzegorz Ropiak.

Na wstępie przewodniczący Bogdan Orłowski powitał wszystkich zebranych i podziękował związkowcom za pracę w mijającym roku na rzecz NSZZ „Solidarność”. Ksiądz Ryszard Wołowski odmówił modlitwę i pobłogosławił opłatki, którymi podzielił się związkowcy.

Hutniczy Święty Mikołaj z prezentami u dzieci

Już po raz czwarty podopiecznych Centrum Opiekuńczo-Wychowawczego Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety odwiedził Solidarnościowy Święty Mikołaj z Huty Miedzi Legnica. Przyniósł wiele radości, prezenty i gotówkę.

Z prezentów cieszy się siostra Bernadetta, dyrektorka Centrum Opiekuńczo-Wychowawczego Zgromadzenia Sióstr św. Elżbiety przy ul. Ślubickiej.

– Pieniążki tradycyjnie już przeznaczymy na wycieczki dla dzieci, które w przyszłym roku znów na nie pojadą. W ubiegłym roku część dzieci wyjechała na trzy dni do w góry i do Czech, druga część do Krakowa i okolic – cieszy się siostra Bernadetta, dyrektorka Domu Dziecka przy ul. Ślubickiej.

Z prezentów cieszyli się także mali mieszkańcy domu dziecka. Oprócz gotówki otrzymali prezenty ufundowane przez grono sponsorów, właściwie przyjaciół placówki. Zanim jednak Hutniczy Święty Mikołaj rozdał je dzieciom, wszyscy podzielili się opłatkami i zasiedli do wspólnego stołu wigilijnego.

Pomysłodawcą zbiórki pieniędzy w hucie i obdarowywanie dzieci był tragicznie zmarły kilka lat temu pracownik legnickiej huty. Jego koledzy kontynuują jego dzieło mówiąc, że to jeden ze sposobów pamięci o zmarłym przyjacioł.

Hutnicy nie wyobrażają sobie tego by zasiąść do stołu wigilijnego nie odwiedzając swoich małych przyjaciół z Domu Dziecka przy ulicy Ślubickiej. Rokrocznie kilka dni przed świętami przybywają w towarzystwie Hutniczego Świętego Mikołaja, zanim to jednak nastąpi organizują w hucie wielką akcję zbiórki pieniędzy. W tym roku przywieźli ze sobą blisko 8 tys. zł.

– Nasz Mikołaj prowadził zbiórkę przed bramą huty. Do puszek wrzucali nie tylko pracownicy huty ale także i firm zewnętrznych – mówi Mieczysław Krzywy, przewodniczący KZ NSZZ „Solidarność”. – Oprócz tego na corocznym zabawie andrzejkowej zorganizowaliśmy licytację i loterie. Wspomogli nas między innymi Interferie i hotel Milenium, którzy ufundowali nagrody.

Karczma Piwna – Solidarność PeBeKa

W Hali Sportowej OSiR w Legnicy zebrała się brać górnicza Solidarności PeBeKa z Lubina, by we wspólnie atmosferze uczcić górnicze święto. Na karczmie bawiło się blisko 400 osób.

Biesiada piwna Solidarności Volkswagena

W sobotę 12 stycznia w biesiadzie piwnej uczestniczyło kilkuset związkowców z Solidarności Volkswagena Motor Polska Sp. z o.o. w Polkowicach oraz zaproszeni goście. Region reprezentowali Bogdan Orłowski – przewodniczący Zarządu Regionu, Jacek Dziuba – zastępca przewodniczącego oraz członkowie Zarządu Regionu: Mieczysław Krzywy – przewodniczący

Polka Miedź S.A., Piotr Wegner oraz Wojciech Miedzi Legnica o/KGHM Obremski.

20 fantomów dla 20 jednostek OSP od Volkswagena

Volkswagen Motor Polska oraz KZ NSZZ Solidarność w Volkswagen Motor Polska, z okazji dwudziestolecia istnienia firmy w Polkowicach, postanowili przekazać dwudziestu jednostkom OSP fantomy do resu-

scytacji. Uroczyste przekazanie sprzętu odbyło się w polkowickiej siedzibie firmy, gdzie przyjechali reprezentanci jednostek OSP z całego regionu.

– Fachowo udzielona pomoc osobie w potrzebie znacznie

zwiększa szansę przeżycia. Sfinansowanie zakupu tych fantomów pochodzi ze wspólnej inicjatywy Solidarności i przedsiębiorstwa Volkswagen Motor Polska, przy czym połowę tych środków zebrała załoga Volkswage-

na podczas festynu, a drugą połowę pokryli KZ NSZZ „Solidarność” w Volkswagen Motor Polska i zarząd firmy. Jesteśmy przekonani, że fantomy będą Wam dobrze służyć. Bardzo się cieszymy, że mamy mały wkład w zakup tego daru dla strażaków. Bardzo dziękujemy za Waszą pracę i życzymy wielu rzyjności podczas szkolenia – powiedział do zebranych prezes zarządu Dirk Strümpfler.

Następnie głos zabrał przewodniczący KZ NSZZ „Solidarność” w Volkswagen Motor Polska Włodzimirz Broda – Wszyscy mamy świadomość jak te fantomy są ważne. My jako przedstawiciele Związku Zawodowego Solidarność bardzo cieszymy się, że możemy pomagać ochotniczym jednostkom straży pożarnej. Ze szczególnym uznaniem z mojej strony ja traktuję wasze jednostki dlatego, że jesteście ochotnikami, przecież Wy jako

ochotnicy bierzecie często udział w akcjach na równi z zawodowymi strażakami. Trzeba pamiętać, że OSP są w różnych kondycjach finansowych. Strażacy z OSP bardzo często oprócz tego, że pomagają, ratują ludzi, to także tworzą w tych swoich małych ojczyznach społeczności gromadzące się w remizach, które często zastępują świetlice wiejskie. Na koniec chciałbym w imieniu Solidarności podziękować Wam za to

wszystko co robicie dla mieszkańców naszego regionu. Fantomy otrzymało dwadzieścia jednostek OSP z: Chocianowa, Parchowa, Trzebnic, Szklar Dolnych, Sobina, Buczyny, Radwanic, Przemkowa, Niedźwiedzic, Suchej Górnej, Nowej Wsi Lubińskiej, Ulesia, Przedmościa, Taczalina, Raczkowej, Janowic Dużych, Rokitek, Warmatowic Sienkiewiczowskich, Jaroszkówki i Nowej Kuźni.

Kilkaset osób na pikiecie Solidarności w Volkswagen Motor Polska

W sobotę odbyła się pikiet NSZZ „Solidarność Volkswagen Motor Polska, podczas której żądano podwyżek płac. Z pracownikami Volkswagena solidaryzowali się także związkowcy z innych zakładów pracy z Polski, a także z Niemiec i Czech.

We wrześniu zaczęliśmy negocjacje. Ale na razie nie możemy się dogadać ze stroną pracodawcy, który przedstawił swoje propozycje, które nie odnoszą się w ogóle do naszych żądań. Pracodawca ma zupełnie inne pomysły na podwyżki. Mamy takie wrażenie, że pracodawca chce załatwić tylko swoje tematy. Jeszcze nie weszliśmy w spór zbiorowy, ale zorganizowaliśmy pokojową pikietę. Wszyscy pracownicy dostali specjalne koszulki z napisem „Popieramy żądania Solidarności”, a także czapki oraz flagi Solidarności. Ponad 90 procent załogi, która jest oburzona zachowaniem pracodawcy, chodzi w tych koszulkach po zakładzie pracy, teraz w nich przyszli na pikietę – mówi Włodzimirz Broda, przewodniczący KZ NSZZ Solidarność w Volkswagen Motor Polska.

– Jeżeli prawdą jest jakoby Zarząd szanuje swoich pracowników, czyli szanuje Solidarność to musi podjąć merytoryczne negocjacje, a nie pozorowane. Z tego co mówi przewodniczący Solidarności Włodek Broda to propozycje pana prezesa są absolutnie niegodne szacunku do swoich pracowników. Wam należy się więcej! Solidarność jest dobrym, merytorycznym i wiarygodnym partnerem. Solidarność oczekuje takiej samej postawy od zarządu spółki. – powiedział do pikietujących Bogdan Orłowski przewodniczący Zarządu Regionu Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność”.

Mieczysław Garboś z Krzyżem Wolności i Solidarności

13 grudnia 2018 roku w Archiwum Głównym Akt Dawnych w Warszawie przy ul. Długiej 7 odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych – Krzyży Wolności i Solidarności zastużonym działaczom opozycji antykomunistycznej z lat 1956–1989. W imieniu prezydenta Andrzeja Dudy odznaczenia wręczył prezes IPN dr Jarosław Szarek.

Prezes podkreślił podczas uroczystości, że możliwość przyznania Krzyży Wolności i Solidarności to dla Instytutu Pamięci Narodowej wielki honor. Zauważył też, że „coraz liczniejszy jest legion ludzi, o których państwo polskie pamięta i którym splanca dług za wolną i niepodległą Polskę”. Zapowiedział również uroczyste obchody przypadającej w przyszłym roku 30. rocznicy pierwszych w powojennej Polsce wolnych wyborów – 4 czerwca 1989 roku.

Nawiązując do wciąż aktualnej kwestii dekomunizacji ulic, prezes IPN zwrócił się do odznaczonych z wezwaniem: – Walka, którą zaczęliście w sierpniu, nie chcąc komuny, nie kończy się nawet w sferze symbolicznej. (...) Dlatego tak potrzebny jest głos pokolenia Solidarności. Nie możecie odejść na emeryturę.

Wśród odznaczonych byli byli przewodniczący Solidarności w PKS Lubin Mieczysław Garboś. Garboś Mieczysław – od września 1980 r. aktywnie działał w strukturach NSZZ „Solidarność” przy bazie

PKS w Lubinie. Od 12 do 31 sierpnia 1980 r. uczestniczył w strajku okupacyjnym w PKS w Lubinie. 27 sierpnia 1980 r. wraz z innymi strajkującymi zorganizował blokadę bazy, co było impulsem do rozpoczęcia strajków w kopalniach KGHM Lubinie. Od 1980 r. był odpowiedzialny za transport sprzętu i materiałów poligraficznych na terenie Lubina. o wprowadzeniu stanu wojennego został zwolniony z pracy. Został internowany 29 sierpnia 1982 r., początkowo był przetrzymywany w Areszcie Śledczym w Legnicy, następnie od 31 sierpnia w Ośrodku Odosobnienia w Nysie. Podczas internowania był uczestnikiem buntu więźniarskich i głodówki. Został zwolniony 20 grudnia 1982 r. Do 1984 r. uczestniczył aktywnie w kolportażu nielegalnych wydawnictw, ulotek i nagrań. W latach 1982–1984 wraz z Edwardem Wóltańskim był reprezentantem Zagłębia Miedziowego w Arcy-

biskupim Komitecie Charytatywnym we Wrocławiu. Angażował się również w akcje pomocy represjonowanym, organizację Mszy za Ojczyznę, działalność Duszpasterstwa Ludzi Pracy przy parafii św. Maksymiliana Marii Kolbego w Lubinie.

Krzyż Wolności i Solidarności dla legniczanina

W Sali Bankietowej przy ul. Okulickiego 10 (dawny Zakładowy Dom Kultury „Polar”) we Wrocławiu odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń państwowych – Krzyży Wolności i Solidarności. W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy odznaczenia wręczył Prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Jarosław Szarek.

Wśród odznaczonych większość stanowili działacze podziemnej „Solidarności” wywodzący się z Zakładów Zmechanizowanego Sprzętu Domowego „Polar” we Wrocławiu, ale wśród odznaczonych był również legniczanin działacz „Solidarności” przy Dębickim Zakładzie Opon Samochodowych „STOMIL” w Dębicy Zdzisław Jasek.

Zdzisław Jasek był założycielem NSZZ „Solidarność” przy Dębickim Zakładzie Opon Samochodowych „STOMIL” w Dębicy od września 1980 r. Jako pracownik Wydziału Elektrycznego był członkiem NSZZ „Solidarność” i przewodniczącym Komisji Wydziałowej NSZZ „Solidarność” w Dębickim Zakładzie Opon Samochodowych „STOMIL”. Po ogłoszeniu stanu wojennego i po powzięciu wiadomości o internowaniu najbliższych kolegów niezwłocznie udał się na teren zakładu i zorganizował strajk na Wydziale Produkcji Opon Rowerowych. Strajk trwał ok. 48 godzin.

Po dwóch dniach strajku Zdzisław Jasek mając na względzie sytuację zakładu, narażając siebie na utratę zdrowia i życia, podjął decyzję o niezwłocznym rozwiązaniu strajku.

Zdzisław Jasek, na którego czekały Służby Bezpieczeństwa został wyprowadzony przy pomocy strajkujących pracowników poza teren zakładu i mimo akcji SB nie udało im się aresztować Jasaka. Członkowie zakładowej „Solidarności”, którzy nie zostali internowani zorganizowali mu schronienie przed służbami SB.

Przez okres ok. czterech miesięcy ukrywał się zmieniając miejsce zamieszkania celem uniknięcia aresztowania. Był wystawiany za nim list gończy. Po kilku miesiącach ukrywania się został złapany w Oświęcimiu. Został aresztowany. Wyrokiem Sądu Powszechnego w Dębicy został skazany na 3,5 roku więzienia z możliwością zawieszenia aresztu lub opuszczenia kraju wraz z rodziną bez możliwości powrotu do ojczyzny. Jasek mieszkał w USA do 2011 r.

Siedem lat temu powrócił do Polski. Zdzisław Jasek to mieszkaniec Legnicy, członek Organizacji Międzyzakładowej przy Regionie Zagłębie Miedziowe NSZZ „Solidarność” i aktywny działacz Polskiego Stowarzyszenia Szczęśliwych Emerytów w Legnicy.

FOT. JANUSZ WOLNIK

Polscy Bohaterowie

DZIEWCZYNA ze STOCZNI

W języku angielskim funkcjonuje termin *self-made man*. Oznacza on, osobę, która o własnych siłach, własną determinacją osiągnęła coś w życiu. Oczywiście, głównie mówi się o majątku, władzy, karierze Ale przecież *selfmademan* to także ten, kto wbrew okolicznościom i trudnościom osiągnął wykształcenie (niekoniecznie formalne), doskonały charakter, uzyskał poważanie i autorytet wśród ludzi.

Taką osobą była Anna Walentynowicz.

POCZĄTKI

Urodziła się w Równem na Kresach Wschodnich. Na początku II wojny straciła oboje rodziców. Ojciec zginął we wrześniu 1939 roku w jednej z bitew z Niemcami. Mama zmarła już pod okupacją radziecką, aresztowana i wywieziona na Wschód brata. Jak po latach wspominała, dostała informacje od PCK, że brat zmarł w jednym z sowieckich gulagów.

Zajęli się nią obcy ludzie, z którymi w 1941 roku przedostała się do Generalnego Gubernatorstwa. Od tej pory pracowała już stale: jako służąca, kucharka, dojarka itp.

Gdy nastąpiło „wyzwolenie”, Anna Lubczyk (tak brzmiała jej panięskie nazwisko) wraz z rodziną, u której mieszkała, dotarła na Wybrzeże.

Niezbyt dobrze traktowana postanowiła jak najszybciej się usamodzielnic. W wieku lat 16-stu podjęła pracę w piekarni, potem jako pomocnica krawcowej, opiekunka do dzieci.

I tak dotarła do Gdańska. Szczęśliwy los umożliwił jej samodzielne mieszkanie, choć tylko w pokoju w suterenu. Jak opowiadała, miała już mieszkanie i święto wyrobiony dowód Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Chciała pracować i wierzyła, że wraz z innymi będzie budować nową Ojczyznę.

Urząd Pracy skierował ją do Państwowego Przedsiębiorstwa Tłuszczowego „Amada”, gdzie pakowała margarynę do wielkich pudeł. Ona i jej koleżanki miały poczucie misji. Uważały, że w ten sposób budują nowy, świetlany kraj, w którym wszyscy są równi i szczęśliwi.

Wkrótce też zaczęła szukać innego zatrudnienia mając nadzieję, że jeszcze lepiej przysłuży się Polsce Ludowej.

Napisała podanie o pracę w Stoczni Gdańskiej, do której po niejakich perturbacjach została przyjęta. Ukończyła kurs spawa-

czy i w tym fachu rozpoczęła pracę w Stoczni. Miała 21 lat.

PRZODOWNICA

Była bardzo dobrze oceniana, dobrze spawała, nie opuszczała pracy, była pracowita, jak pisali w swych opiniach pracodawcy.

Postanowiła wstąpić do Związku Młodzieży Polskiej-liczyła na zawarcie nowych znajomości i możliwość pracy społecznej. Doceniła jej postawę i skierowano na Festiwal Młodych Bojowników o Pokój do Berlina w 1951 roku.

Na miejscu przekonała się o hipokryzji działaczy, chamstwie i obłudzie. Rozczarowana, po powrocie oddała służbowy strój ZMP i pożegnała się z organizacją.

Niemniej jednak nadal pragnęła być pożyteczna, zaangażowała się więc w współzawodnictwo pracy.

„Anna Lubczyk-spawaczka ślusarni wyposażeniowej Stoczni Gdańskiej, która dla uczczenia II Zjazdu PZPR i Święta Kobiet zobowiązała się skrócić czas spania kłapa zaburtowych z 237 na 118 godzin oraz pospawać gretingi skracając czas o 50 roboczogodzin. Anna Lubczyk wykonuje przeciętnie 209% normy.-pisano w „Głosie Stoczniowa” z 1954 roku.”

Otrzymała także Srebrny Krzyż Zasługi, a jednocześnie zaangażowała się w prace Ligi Kobiet.

Świetna pracownica, fachowiec, coraz częściej dostrzegała mankamenty pracy, nieprawidłowości w dysponowaniu funduszem socjalnym, kasą zapomogowo-pożyczkową, fatalne warunki BHP.

Zacząła o tym mówić na spotkaniach Ligi, związków zawodowych. Tą odważną postawą (mamy lata 50-te XX wieku, okres stalinizmu) zyskiwała coraz większy szacunek u załogi.

WOLNE ZWIĄZKI ZAWODOWE

Kontakt z Urzędem Bezpieczeństwa Anna Walentynowicz miała już w latach pięćdziesiątych. Na przesłuchaniach szarpano, popychano i zastraszano. Tak naprawdę nie wiedziała, o co chodzi, skarżyła się w organizacjach partyjnych ale tam rozkładano ręce i tłumaczono jej, że UB mówi o niej „wtróg”.

Naciskano także, by wstąpiła do PZPR, ale tego nigdy nie zrobiła. W 1967 upomniała się o wyjaśnienie sprawy defraudacji pieniędzy zakładowych przez jednego z działaczy związkowych.

Omalże nie straciła wtedy pracy, ale też w jej obronie stanęli pracujący z nią robotnicy.

W 1970 roku stocznioicy i inni robotnicy wybrzeża zaprotestowali przeciwko podwyżkom cen.

Anna zaangażowała się w strajk w Stoczni: „obrać ziemniaki, ugutować zupy, rozwieść je na wydzielny, to umiałam...” Po dojściu do władzy Edwarda Gierka była delegatką załogi na spotkanie z nim, gdy w 1971 r. wybuchł w Stoczni strajk o właściwy podział premii, była wśród negocjatorów z ramienia załogi z dyrekcją. Trudno się dziwić, że coraz częściej postrzegana była jako przywódczyni buntów.

Strajki z 1976 roku upewniły ją w przekonaniu, że dotychczasowe metody walki z nadużyciami niczego nie przynoszą, że władze państwowe kłamią i manipulują.

W 1977 roku z radia Wolna Europa dowiedziała się o działalności Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża. Zaczęła szukać z nimi kontaktu. Wkrótce, u księdza Hilarego Jastaka poznała Bogdanę Borusewicz.

„Anna Walentynowicz, pracowitość, obowiązkowość, niezłomne zasady (...) Ania to była firma. Wszystko co osiągnęła w życiu zawdzięczała tylko swojej ciężkiej pracy i wytrwałości Wciąż szukała nowych wyzwań i wiedzieliśmy, że jeśli zaangażuje się w WZZ-y,

to zyskamy niezawodnego, kompetentnego działacza.” pisał o niej Andrzej Gwiżdza.

Od 1978 Anna Walentynowicz była członkiem WZZ Wybrzeża.

„Działalność w WZZ sprawiała Annie Walentynowicz prawdziwą radość. Początkowo była to dla niej przede wszystkim wielka edukacyjna przygoda. Starała się jak najmocniej nauczyć, stąd też podczas spotkań i dyskusji głównie słuchała.” Co nie znaczy, że nie działała.

Udostępniała mieszkanie na punkt kontaktowy, kolportowała ulotki oraz podziemną prasę, współorganizowała obchody rocznic Grudnia '70, podpisywała własnym nazwiskiem oświadczenia WZZ, czy też Komitetu Obrony Robotników.

Redagowała, także niezależne pismo „Robotnik Wybrzeża”, Andrzej Kołodziej wspominał, że w jej mieszkaniu odbywały się wszystkie spotkania „Robotnika Wybrzeża”. W czerwcu 1979 napisała pierwszy artykuł „Przedstawiciele rządu w Stoczni Gdańskiej”, w którym opisywała szkodny spadek na nią z działalności antykomunistycznej. Potem napisała tekst pod tytułem „Postęp techniczny a BHP na wydziale W-2 Stoczni Gdańskiej.” Napędzała w nim marnotrawstwo, nieliczenie się ze zdrowiem pracowniczym, niecierpienie się z zdrowiem pracowniczym pracujących na materiałach, w których był azbest.

A w „Robotniku” Komitetu Obrony Robotników opisała spotkanie Edwarda Gierka z „aktywnym partyjno-związkowym”, które odbyło się w 1979 roku. Artykuł nosił tytuł „Szczera dyskusja nad antrykotem” i przedstawiał obudę, pozorantwo i oderwanie od

życia codziennej ekipy Gierka. Spotkanie kosztowało 1 mln złotych, serwowano na nim schab nadziewany paszтетem, antrykot z kurczaka, wędzonego lososia, jajka z kawiorrem. Lody ze szlachetnymi owocami, pozostałości zabrano specjalnymi kontenerami do Warszawy.

I wszystkim ko to w czasach stałych braków wszelkich towarów, nawet pierwszej potrzeby.

„Jedną z najbardziej zdumiewających cech Ani była umiejętność wyrażania przemówień i pisanie tekstów. Mimo braku formalnego wykształcenia miała swój niepozwyczajny styl i, nie przejmując się zasadami interpunkcji, precyzyjnie wyrażała myśli. Przesiedzieliśmy kiedyś kilka godzin w lesie, usiłując skorygować tekst Ani. Każda próba kończyła się tym, że tekst się rozsyppał, a myślenie ucikało. Ostatecznie postawiliśmy tu i ówdzie kilka kropek.”- wspominał Andrzej Gwiżdza.

Dla bezpieki Anna Walentynowicz stawała się coraz groźniejsza. Była wielokrotnie zatrzymywana na 48 godzin. „Posiadała zakonspirowaną składnicę materiałów antysocjalistycznych”, „sugestyną wpływa na współpracowników, starając się ich pozyskać do działalności antysocjalistycznej”-pisano w materiałach operacyjnych SB.

Wielkimi krokami zbliżał się 1980 rok...ale o tej części działalności Anny Walentynowicz opowiemy w następnym numerze.

Agnieszka Rurak-Zeleźny

Bibliografia: internet; Sławomir Cenckiewicz, Anna Solidarność, 2010. Fot: Henryk Nazarczuk Solidarność Zagłębia Miedziowego

Dość dyskryminowania pracowników!

Stanowisko Komisji Krajowej nr 13/18 ws. sytuacji społeczno-gospodarczej oraz stanu dialogu w Polsce

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” z niepokojem obserwuje pogarszającą się sytuację społeczną oraz narastające napięcia społeczne.

- S** Powiększające się dysproporcje w wynagrodzeniach zatrudnionych w sferze finansów publicznych wręcz wskazują na dyskryminowanie całych grup zatrudnionych w tej sferze. Kolejny raz mamy do czynienia z przekazywaniem środków budżetowych na wzrost wynagrodzeń tylko nielicznym grupom zatrudnionych urzędników czy też funkcjonariuszy. Odbywa się to niestety kosztem pozostałych. Pomijanie we wzroście wynagrodzeń grup najmniej zarabiających czy też nierównomierny wzrost płac tworzy dysproporcje w przeciętnych wynagrodzeniach miesięcznych w poszczególnych działach.
- S** Dodatkowo niepewność co do przyszłych cen energii elektrycznej tak dla odbiorców indywidualnych, jak i przemysłowych oraz niejasne zapowiedzi wprowadzenia rekompensat wzrostu cen dla odbiorców indywidualnych pogłębiają frustrację.
- S** Konieczny staje się wzrost kwot progów dochodowych uprawniających do wypłaty świadczeń z pomocy społecznej, ich wysokości oraz wzrost kwot kryteriów dochodowych uprawniających do wsparcia dochodowego rodzin oraz wysokości świadczeń i zasiłków rodzinnych.
- S** Kolejny już rok rząd Prawa i Sprawiedliwości uchyla się od realizacji obietnic złożonych w kampanii wyborczej 2015 roku w zakresie wysokości kwoty wolnej od podatku dochodowego, waloryzacji wysokości zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodu osób fizycznych, waloryzacji kwot progów podatkowych, wycofania antypracowniczych zmian w Kodeksie pracy, szczególnie dot. czasu pracy i okresu rozliczeniowego, pełnego odmrożenia kwot odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, uchylecia wygaszania emerytur pomostowych, przyjęcia ustawy o Służbie Ochrony Kolei oraz wprowadzenia pluralizmu związkowego w Policji.
- S** Następuje osłabienie dialogu społecznego poprzez pomijanie związków zawodowych w procesie konsultacji ważnych dla pracowników i obywateli projektów rządowych, nagminne łamanie ustawowych terminów przez organy państwa w zakresie oczekiwania na opinię partnerów społecznych oraz brak zagwarantowanej w przepisach reakcji strony rządowej na zgłaszane uwagi w procesie legislacyjnym.
- S** Postulaty kierowane przez NSZZ „Solidarność” do rządu niestety nie znajdują właściwego rozpatrzenia, a na kierowane wystąpienia nie ma w większości żadnej odpowiedzi.
- S** **Nie do zaakceptowania dla NSZZ „Solidarność” jest dyskryminowanie członków związków zawodowych w stosunku do członków organizacji pracodawców.** Członkowie związków zawodowych, płacąc składki członkowskie na rzecz swoich organizacji, obciążani są podatkiem dochodowym od osób fizycznych, natomiast członkowie organizacji pracodawców nie dość, że nie płacą składek osobiście, to zaliczają je w koszty działalności, co zwalnia ich z podatku dochodowego od osób prawnych. Narusza to w sposób rażący art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku z powyższym oraz wobec zagrożeń stojących przed gospodarką Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”

WZYWA RZĄD

do podjęcia rzeczowego i skutecznego dialogu z reprezentatywną stroną społeczną, przede wszystkim w zakresie:

- Wzrostu wynagrodzeń, zatrudnionych w sferze finansów publicznych, proporcjonalnie do wzrostu wynagrodzeń funkcjonariuszy policji, straży pożarnej, więziennictwa, krajowej administracji skarbowej, celników, pielęgniarek i położnych oraz lekarzy rezydentów, przewidzianych na 2019 rok dla pozostałych zatrudnionych w jednostkach finansów publicznych.
- Pełnego odmrożenia kwot odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.
- Zaniechania, komplikujących system, niekończących się zmian w ustawach podatkowych, przyjmowanych bez konsultacji społecznych.
- Urealnienia kwoty wolnej od podatku tak, aby służyła ona osobom najsłabszym ekonomicznie, chroniąc je przed zagrożeniem ubóstwem.
- Waloryzacji progów podatkowych oraz wysokości zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodu osób fizycznych.
- Uchylecia wygaszania emerytur pomostowych.
- Modernizacji systemu ubezpieczeń społecznych tak, aby pracownicy o długoletnich okresach składkowych nabywali uprawnienia emerytalne bez względu na wiek życia oraz objęcia wszystkich wykonujących i świadczących pracę bez względu na formę umowy, w oparciu o którą ją wykonują, w tym prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, proporcjonalnymi składkami emerytalno-rentowymi od osiągniętych dochodów z każdego tytułu ubezpieczenia, z zachowaniem zasady 30-krotności.
- Przyjęcia ustawy o Służbie Ochrony Kolei.
- Wprowadzenia zasady pluralizmu związkowego w służbach tam, gdzie prawo dopuszcza przynależność związkową.
- Zwolnienia z podatku dochodowego od osób fizycznych składek członkowskich wnoszonych do związków zawodowych.
- Przewidywanego wzrostu cen energii elektrycznej dla odbiorców przemysłowych i indywidualnych, systemu rekompensat dla odbiorców indywidualnych oraz mechanizmów ochrony rodzin przed skutkami ogólnego wzrostu cen towarów i usług, a co za tym idzie, zwiększonymi wydatkami gospodarstw domowych.

Nieprzystąpienie Rządu do rzeczowego i konstruktywnego dialogu we wskazanych obszarach zmusi NSZZ „Solidarność” do podjęcia działań protestacyjnych.

Piotr Duda

Piotr Duda

Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”
Gdańsk, 11 grudnia 2018 r.